

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC150
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T434

datum uitspraak 26/11/2012

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

de verzoeker,

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: de heer A. van Kampen, namens FNV Bondgenoten,
te Utrecht,

te voldoen door:

de verweerder,

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel Compensatiecommissie ontvangen op 4 juni 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 10 april 2012 met zaaknummer 2011T434 waarin de klacht gegrond is verklaard over seksueel misbruik door twee fraters, en de brief d.d. 3 mei 2012 waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Op 30 augustus 2012 is namens verzoeker nadere (medische) informatie aangeleverd, waaronder een brief d.d. 27 juni 2012 van huisarts [naam] te [plaats] en een mailbericht van verzoeker d.d. 15 augustus 2012. Verweerder is in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren, en heeft bij brief van 4 oktober 2012 laten weten af te zien van een inhoudelijke reactie.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker werd in 1961 voor de tweede maal op [internaat] te [plaats] geplaatst door de Raad voor de Kinderbescherming, omdat er thuis problemen waren met zijn ouders. Aldaar is hij door twee fraters misbruikt te weten [eerste aangeklaagde] (ook genoemd: [eerste aangeklaagde]) en door [tweede aangeklaagde] (ook genoemd: [tweede aangeklaagde]), die beiden tijdens hun leven deel uit maakten van de Congregatie van verweerder.

Het misbruik door [eerste aangeklaagde] bestond er -kort samengevat- uit dat verzoeker gedurende 3 jaar enige malen per maand door [eerste aangeklaagde] anaal is verkracht. Ten gevolge daarvan is verzoeker anaal ingescheurd. Hiervoor is hij in eerste instantie door de fraters verzorgd maar uiteindelijk moest hij in het ziekenhuis worden behandeld. Volgens verzoeker heeft hij tijdens zijn verblijf in [internaat] zeven hersteloperaties moeten ondergaan. Bij aanvang van het misbruik door [eerste aangeklaagde] was verzoeker negen jaar oud.

Toen verzoeker 12 jaar oud was, is hij gedurende circa een jaar regelmatig onzedelijk betast door [tweede aangeklaagde]. Het misbruik bestond eruit dat [tweede aangeklaagde] verzoeker op schoot nam en hem over zijn broek in de schaamstreek wreef totdat verzoeker klaarkwam.

Ter zitting is namens verweerder verklaard dat de sfeer op het internaat volledig ontspoord was en dat er extreem werd gestraft, op het sadistische af.

Vaststaat dat zowel [eerste aangeklaagde] als [tweede aangeklaagde] gedurende een lange periode een ernstige inbreuk hebben gemaakt op zowel de lichamelijke als de geestelijke integriteit van verzoeker. Het seksueel misbruik is (aldus het advies van de Klachtencommissie onder 4.4.) mede gelet op de extreme strafcultuur die op het internaat heerste, zeer kwalijk.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie met zaaknummer 2011T434, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen vier fraters waarvan de klacht tegen twee van hen, te weten tegen [eerste aangeklaagde] en tegen [tweede aangeklaagde], gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 In de onderhavige aanvraag sprake is van meerdaderschap, nu verzoeker een aanvraag voor financiële compensatie indient wegens misbruik verricht door meer dan één persoon.

In zijn algemeenheid merkt de Commissie op, afgaande op de Compensatieregeling en de toelichting daarop, dat ieder slachtoffer, ongeacht de vraag of het misbruik door een dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat die ene vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--.

Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf 'De categorieën', 4^c alinea) geldt, in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt, alleen de hoogste categorie.

Naar het oordeel van de Compensatiecommissie brengt een redelijke uitleg van de Compensatieregeling met betrekking tot het meerdaderschap mee dat ingeval van misbruik door meerdere daders jegens één slachtoffer sprake is van een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

Naar het oordeel van de Compensatiecommissie bevat de Compensatieregeling evenals de toelichting daarop onvoldoende grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen op compensatie te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt en voor wie derhalve één compensatieaanvraag geldt, wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie.

Gelet op het jegens verzoeker door [eerste aangeklaagde] en [tweede aangeklaagde] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat het misbruik gepleegd door [tweede aangeklaagde] ingedeeld dient te worden in categorie 3, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling.

Het misbruik gepleegd door [eerste aangeklaagde] is van dien aard dat naar het oordeel van de Compensatiecommissie indeling in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling, passend is.

Het voorgaande leidt er toe dat, op de hierna aan te voeren gronden, sprake is van een uitzonderlijk geval van misbruik als bedoeld in categorie 5.

3.3 Gelet op het jegens verzoeker door [eerste aangeklaagde] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan, zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat boven iedere twijfel verheven is dat sprake is van een 'uitzonderlijk geval van seksueel misbruik' als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan toen verzoeker 9 jaren oud was.
- Het misbruik heeft drie jaren voortgeduurd.
- Het misbruik bestond uit anale verkrachting.
- Deze verkrachtingen hebben tijdens die drie jaar enige malen per maand plaatsgevonden.
- Regelmatige verkrachtingen bij een kind kunnen ernstig fysiek letsel veroorzaken.
- Uit het dossier valt af te leiden dat, naar verzoeker stelt en verweerder in de Klachtenprocedure op zich zelf niet heeft betwist, verzoeker als gevolg van de regelmatige anale verkrachtingen zeven, althans meerdere keren, een hersteloperatie heeft moeten ondergaan.
- De verkrachtingen hebben -zo neemt de Compensatiecommissie aan- op ruwe wijze plaatsgevonden, gelet op de aard en ernst van het letsel.
- Verzoeker diende te zwijgen over het misbruik.
- Verweerder, althans fraters van verweerder, moet(en) op de hoogte zijn geweest van het misbruik, nu zij verzoeker nadien aan zijn letsel hebben verzorgd.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de ernstige psychische problematiek van verzoeker en in de wijze waarop zijn persoonlijk leven is verlopen.
- Er is sprake van meerdaderschap omdat verzoeker ook misbruikt is door [tweede aangeklaagde].
- Het misbruik van verzoeker is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als zeer uitzonderlijk aan te merken

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik en voor vergoeding van bijvoorbeeld gemiste verdien capaciteit.

4.2 overweging Compensatiecommissie over omvang schade; veronderstelling causaal verband tussen schade en misbruik

Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van uitzonderlijk misbruik als bedoeld in categorie 5 van artikel 5, geldt niet -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade.

Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende verzwarende omstandigheden, ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële (vermogens)schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.3 Met name de duur, de frequentie en het gewelddadige en volstrekt respectloze karakter van de opzettelijk jegens de toen nog zeer jeugdige en weerloze verzoeker gepleegde zeer ernstige misdrijven binnen de door de Klachtencommissie als extreem gekenschetste strafcultuur op het internaat, brengen mee dat binnen de categorie 'uitzonderlijk misdrijf', er hier sprake is van een wel zeer bijzonder vorm van misbruik. Waar verzoeker op bescherming en liefdevolle behandeling en verzorging mocht rekenen, die hij kennelijk in zijn ouderlijk huis te kort kwam, werd hij geconfronteerd met structurele geestelijke en lichamelijke mishandeling op het internaat.

4.4 In een geval als het onderhavige ligt het voor de hand -zoals de toelichting in de Compensatieregeling op categorie 5 aangeeft- ook substantiële vermogensschade aanwezig te achten, waartoe verzoeker naar het oordeel van de Compensatiecommissie voldoende heeft gesteld. Zij baseert dit oordeel op de bijzondere en verzwarende omstandigheden van het onderhavige uitzonderlijk misbruik zoals onder 3.3 vermeld, evenals op de namens verzoeker overgelegde informatie waaronder de brief d.d. 27 juni 2012 van huisarts [naam] te [plaats], waaruit blijkt dat het seksueel misbruik langdurig en in ernstige mate het functioneren van verzoeker en zijn welbevinden heeft geschaad, met alle psychische en psychiatrische gevolgen voor verzoeker van dien. Hoewel er ook factoren zijn die niet voor rekening van verweerder komen, zoals het overlijden van de dochter van verzoeker, neemt dat niet weg dat de geleden en nog te lijden materiële en immateriële schade toerekenbaar aan het seksueel misbruik zo groot is dat de betaling van het maximale bedrag dat de Compensatieregeling kent, geadviseerd dient te worden. De lange periode alvorens verzoeker op niveau werkzaam kon zijn, en de door verzoeker op en bij zijn werk ondergane problemen zijn immers op zijn minst in belangrijke mate mede veroorzaakt door de door de Klachtencommissie gegrond verklaarde feiten.

4.5 Verweerder heeft bij brief van 4 oktober 2012 verklaard zich te refereren aan het oordeel van de Compensatiecommissie.

4.6 Alle feiten en omstandigheden afwegend is de Compensatiecommissie van oordeel dat betaling van een bedrag van €100.000,-- geadviseerd moet worden.

4.7 Verzoeker heeft een nota overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. Krachtens artikel 22 van de Compensatiecommissie komen de redelijke kosten rechtsbijstand gemaakt in de procedure ten overstaan van de Compensatiecommissie voor vergoeding in aanmerking. De Compensatiecommissie is van oordeel dat de in rekening gebrachte uren vanaf het indienen van de aanvraag voor compensatie voor vergoeding in aanmerking komen hetgeen resulteert in een te adviseren bedrag van €529,--.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van €100.00,-- te betalen aan verzoeker, alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €529,-- te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. K.H. F. en mr. R. P. E., bijgestaan door mr. E.B. S., griffier, op 26/11/2012 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter